

PLA TRANSICIÓ INFANTIL-PRIMÀRIA

CRA RIU D'ALBAIDA

JUSTIFICACIÓ	3
OBJECTIUS	3
FINALITATS	3
PROFESSORAT RESPONSABLE DEL PLA DE TRANCISIÓ INFANTIL-PRIMÀRIA	4
ANÀLISIS DE LA REALITAT	5
NECESSITATS I ACTUACIONS	5
ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ EDUCACIÓ PRIMÀRIA	6
CONTINGUTS GENERALS PER ÀREES	7
AVALUACIONS	7
COMPETÈNCIES BÀSIQUES	8
10 COSES QUE L'ALUMNAT VA A APRENDRE EN PRIMÀRIA	8
CANVIS A PRIMÀRIA	8
QUÈ PUGUEM FER COM A PARE/MARE?	9
QUÈ PUGUEM FER COM A PARE/MARE EN COL.LABORACIÓ AMB L'ESCOLA?	9
DECÀLEC PER A EDUCAR	10
NORMES DEL CENTRE	10
AGENDA ESCOLAR	10
INFORMACIÓ GENERAL	10
L'AULA	11
BIBLIOGRAFIA I REFERÈNCIES LEGISLATIVES	11

JUSTIFICACIÓ

En el Preàmbul del Decret 38/2008 s'assenyala que “és necessari que el segon cicle estiga en estreta coordinació amb el primer cicle de l'Educació Infantil, per a seguir el procés iniciat, i amb el primer cicle de l'Educació Primària, perquè la transició entre ambdues etapes tinga elements de continuïtat.” Aquesta coordinació en cap moment pot significar la supeditació de l'Educació Infantil a l'Educació Primària.

En l'article 8 del citat Decret, que estableix el currículum del segon cicle a la Comunitat Valenciana, s'assenyala que aquesta coordinació assegurarà mecanismes de continuïtat en el procés educatiu de l'alumnat i facilitarà l'adaptació del mateix en la transició d'un cicle a un altre i d'una etapa a una altra i per a açò estaran pedagògicament coordinats.

L'article 3.3. de l'Ordre de 13 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Primària determina que “a fi de facilitar la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat, els centres establiran mecanismes de coordinació entre les etapes i cicles. Durant el primer mes de l'any acadèmic, les tutores i tutors realitzaran una avaluació inicial de l'alumnat amb la finalitat de comprovar el nivell d'aprenentatge i la maduració personal de l'alumnat del seu grup. Tindran en compte també els informes emesos en l'etapa, curs o cicle anterior. Aquestes dades constituïran el punt de partida dels nous aprenentatges.”

Un dels principis bàsics que sustenten el model d'orientació que proposem des del nostre pla és el de Prevenció. Afavorir l'adaptació de l'alumnat al context escolar i la integració del mateix al grup classe, es destaca com una de les finalitats del nostre sistema educatiu. Així mateix el desenvolupament d'aquest programa es justifica pels nous reptes als quals l'alumnat ha d'enfrontar-se en accedir a l'etapa d'Educació Primària: nous professors/es, canvi en la metodologia (ús d'altres recursos didàctics, diferent utilització dels espais i horaris, nova organització de l'aula, etc...), disminució dels moments de joc lliure, entre altres. Finalment, perquè aquesta transició siga progressiva i seqüenciada serà necessària la implicació/coordinació entre tots els membres de la comunitat educativa.

OBJECTIUS

- Facilitar una transició fluïda i còmoda de l'alumnat que garantisca la continuïtat inter-etapa.
- Coordinar les actuacions tutorial i curriculars entre l'Etapa d'Infantil i de Primària.
- Adoptar de manera ràpida i ajustada les mesures oportunes d'atenció a la diversitat entre etapes.
- Millorar l'adopció de mesures d'escolarització conseqüents de l'alumnat amb NEA.
- Establir mecanismes de comunicació i participació de/amb les famílies.

FINALITATS

Com qualsevol Programa de Continuïtat, les finalitats que persegueix estan

orientades a:

1. Facilitar l'adaptació de l'alumnat d'una etapa educativa a una altra mitjançant un procés d'adaptació progressiva i contínua que és conscient dels canvis que l'alumnat percep en l'organització i el context escolar, i ja exposats en el punt primer del present article. En aquesta adaptació cal tindre en compte la possibilitat que no tots els alumnes que s'incorporen al Primer Cicle d'Educació Primària procedisquen del mateix centre o fins i tot s'incorporen per primera vegada al sistema educatiu.
2. Determinar procediments de coordinació entre els docents d'Educació Infantil i els que imparteixen docència en el Primer Cicle d'Educació Primària, que possibiliten les millors condicions per a realitzar aquesta transició, per a això s'ha de tindre en compte dos aspectes clau:

- a. Documents que es transfereixen d'una etapa a una altra (informe de final d'etapa, historial, etc.) o que s'elaboren per primera vegada bé siga per exigència normativa o per voluntat de l'equip de transició.
- b. Establir un calendari de reunions per a intercanviar informació, completar o revisar documents i prendre decisions tant sobre el Pla de Continuïtat com sobre temes puntuals referits a algun alumne o grup.

3. Orientar als docents i a les famílies implicades:

- a. Orientar a les famílies de l'alumnat que s'incorpora a l'Educació Primària sobre les característiques noves més rellevants (àrees de coneixement, avaluació i promoció, etc.) de la nova etapa que inicien els seus fills i filles, transmetent-los al seu torn la seguretat que hi ha una certa continuïtat amb el ja realitzat i après en Educació Infantil (higiene, normes de classe, coneixements...). Una clara i correcta informació evitarà inquietuds, tensions i conductes no adequades per part de les famílies que transmeten als seus fills, com a frases com "Ja veuràs quan vages a Primària... la mestra no et deixarà jugar...". Aquesta orientació a les famílies ha de basar-se en una informació transmesa tant de manera escrita com a personal mitjançant entrevistes i reunions, sent convenient efectuar una reunió al final de curs amb les famílies dels alumnes de 5 anys l'objectiu dels quals siga informar les famílies i facilitar-los pautes i documents per a aquest canvi d'etapa.
- b. Orientar a tot el professorat d'Educació Primària, especialment als qui impartisquen el Primer curs d'aquesta etapa, sobre les normes i mesures acadèmiques més convenientes per a facilitar el canvi d'etapa d'aquest alumnat. Aquestes orientacions han de servir per a evitar per exemple contradiccions entre les normes donades a l'alumnat en E. Infantil i les que se'ls dona en Educació Primària. Les normes del pati o del menjador escolar donen testimoniatge d'una adequada o nul·la transició d'una etapa a una altra. També és rellevant tot el que afecta l'alumnat que té necessitats específiques de suport educatiu en qualsevol de les seues variants: educació especial, compensatòria...). La correcta atenció a la diversitat és primordial i una comunicació fluida d'informació i una coherència en les normes i decisions asseguraran una adequada i ràpida intervenció quan aquest tipus d'alumnat comence l'etapa d'Educació Primària.

PROFESSORAT RESPONSABLE DEL PLA DE TRANCISIÓ INFANTIL-PRIMÀRIA

El professorat responsable del Pla de continuïtat o transició entre l'Etapa d'Educació Infantil i l'Educació Primària, serà:

- L'equip del cicle d'Educació Infantil (siguen tutors/es o no)
- L'equip docent del Primer cicle d'Educació Primària.
- Mestre/as especialistes de Pedagogia Terapèutica i d'Audició i Llenguatge.
- El/la Cap d'Estudis, que coordinarà el Pla.
- L'orientador/a del Servei, Equip o Gabinet psicopedagògic amb competències en el centre, que assessorarà en cas necessari.

Si el nombre de components d'aquesta comissió és elevat, amb la finalitat de fer una comissió eficaç, hauria d'optar-se per un nombre més reduït, per exemple:

- Coordinadors/es de cicles.

- Tutors/es dels grups de 5 anys.
- Tutors/es de 1^r d'Educació Primària.
- El/la cap d'estudis

Responsables d'implementar-ho i avaluar-ho:

- Els/les docents d'Educació Infantil, especialment els tutors/es del nivell 5 anys i mestres de suport.
- L'equip docent de 1^r d'Educació Primària.
- Mestre/a especialista de Pedagogia Terapèutica i Audició i Llenguatge.
- El/la orientador/a de el Servei, Equip o Gabinet psicopedagògic que atenga al centre docent.
- El/la cap d'estudis

Serà debatut pel Claustre (prèviament en les reunions de Cicle i de la Comissió de Coordinació Pedagògica) perquè siga un document consensuat. Així mateix, com altres documents serà revisat amb caràcter anual, fent-se totes aquelles modificacions que es consideren oportunes i estiguen organitzativa i pedagògicament justificades.

És fonamental l'orientació i col·laboració de les famílies els fills de les quals/as es troben en aquesta etapa per a obtenir els millors resultats, per la qual cosa també s'ha de recaptar la seua valoració d'aquest Pla per a la seua posterior millora.

ANÀLISIS DE LA REALITAT

Una vegada analitzat el marc legal, la justificació teòrica, els objectius i els/les responsables tant de l'elaboració de Pla de Continuitat com de la seua implementació i avaluació, caldrà analitzar i tenir en una sèrie d'aspectes de planificació com:

- Les característiques pròpies de cada etapa.
- Hàbits i pràctiques del professorat del centre.
- La concepció errònia i comuna que la coordinació suposa la supeditació d'una etapa o nivell a una altra etapa o nivell.
- La dificultat del treball en equip. La necessitat de coneixement del treball que es realitza en cadascuna de les etapes.

NECESSITATS I ACTUACIONS

ALUMNAT:

- Establir continuïtat en hàbits com fer una fila, treballar l'esmorzar saludable, el treball en equip...
- Dotar a les classes de primer curs de Primària de material com a puzles, construccions, jocs didàctics d'observació, llibres... En general material que afavorisca l'observació, la manipulació, l'experimentació i amb caràcter lúdic.
- Visitar les aules de 1r d'Educació Primària al juny i establir contacte amb el mestre/a del pròxim curs. Els xiquets de 1° poden ser els "amfitrions" de l'alumnat de 5 anys i comptar les seues experiències, la qual cosa

han après, llegir-los algun text breu als d'Educació Infantil, ensenyar-los els seus llibres, els seus treballs, les fotos de les activitats extraescolars i complementàries en les quals han participat, etc.

PROFESSORAT:

- Consensuar estratègies didàctiques comunes entre Infantil i Primària, especialment en els primers cursos de Primària i l'últim d'Infantil. Com a exemple treballar durant el mes de setembre i octubre alguns minuts d'assemblea en 1r de Primària i reduir el temps d'assemblea en l'últim trimestre de 5 anys.
- Unificar en el Pla d'Acció Tutorial (PAT) la relació amb la família en Educació Infantil i Primària, perquè sembla que una vegada en E. Primària la participació de les famílies és més limitada, passant-se d'una participació activa en Tallers i eixides en l'etapa d'Infantil a una participació pràcticament inexistent en 1º de E. Primària.
- Establir, en la mesura que siga possible, horaris més flexibles en primer de Primària perquè tinga més continuïtat la labor docent del tutor/a, és a dir, que els especialistes entren en aquestes classes després de l'esbarjo. Per a aquesta tasca és important la bona planificació d'horaris per part de la direcció d'estudis.
- Proposar com a criteri pedagògic en l'adjudicació de tutories que els mestres/as que impartisquen primer cicle de Primària siguen definitius per a assegurar un millor trànsit i possibles millors resultats.
- Establir reunions al final i al principi de curs entre mestres/as del Primer Cicle de Primària i Infantil. Han d'estar programades amb antelació i incloses en el Pla d'Acció Tutorial i amb un guió predeterminat.
- Compartir la responsabilitat i el treball de la lectoescriptura no deixant-la a primer de Primària.
- Establir criteris comuns d'actuació en els diferents nivells d'Infantil en relació amb l'aprenentatge de la llengua escrita i continuar-los en E. Primària.
- Consensuar un mètode d'ensenyament de la lectoescriptura que assegure la continuïtat posant l'accent principalment al tipus de lletra i de pauta.
- Triar materials curriculars entre els tutors d'Infantil i Primer Cicle de Primària i tenint en compte els criteris de selecció establits pels cicles.
- Establir mecanismes de continuïtat amb E. Primària en cadascun dels documents que formen part del Projecte educatiu i en els quals el segon cicle d'Infantil participa com són el Pla de foment de lectura
- Emplenar per part del professorat d'Infantil de 5 anys l'informe qualitatiu individual de final d'etapa

FAMÍLIES:

- Proporcionar informació a les famílies, al professorat i als propis xiquets i xiquetes sobre metodologia, recursos, materials, objectius i avaluació de la nova etapa i les diferències amb l'anterior.
- Informar les famílies dels canvis cognitius, motors, afectius i socials que els seus fills i filles manifestaran podent comptar per a transmetre aquesta informació amb el psicopedagog/a del centre.
- Detectar possibles dificultats d'aprenentatge mitjançant l'aplicació de proves de maduresa a l'alumnat de 5 anys per part del personal competent.

ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ EDUCACIÓ PRIMÀRIA

- EDAT: 6 a 12 anys
- 3 CICLES:
 - 1r Cicle: 1r i 2n
 - 2n Cicle: 3r i 4t
 - 3r Cicle: 5é i 6é

ÀREES:

- Llengua castellana i Literatura i Llengua cooficial i Literatura.
- Matemàtiques.
- Ciències Naturals.

- Ciències Socials.
- Llengua estrangera: Anglès.
- Educació Artística: Música i Plàstica.
- Educació Física.
- Religió /Atenció Educativa.

El professorat tutor impartirà les àrees instrumentals: Ciències Naturals, Ciències Socials, Llengua i Matemàtiques. La resta les donaran els especialistes.

CONTINGUTS GENERALS PER ÀREES

Llengua Castellana

- Procés lectoescriptor
- Reconèixer totes les lletres, els seus sons i grafies.
- Comprensió lectora
- Comprensió oral
- Expressió escrita
- Expressió oral

Matemàtiques

- Comptar del 0 al 99
- Sumar portant
- Restar sense portades
- Resolució de problemes senzills que impliquen sumes i restes.
- Anterior i posterior
- Major, menor i igual

Ciències socials i Ciències Naturals

- Identificar les diferents parts del cos.
- Conèixer els sentits i saber quin òrgan correspon a cadascun.
- Aprendre que existeixen diferents tipus d'éssers vius i conèixer característiques (desplaçament, reproducció i alimentació)
- Establir relacions de parentiu amb la seua família.
- Diferenciar diferents tipus de paisatges.

AVALUACIONS

- Hi ha tres avaluacions: 1a, 2a i 3a i final.
- Es comptaran amb diferents instruments d'avaluació : observació directa, exercicis orals, proves escrites, quadern d'aula, treballs, activitats. Cada instrument tindrà un % en la nota final.
- Les notes seran: Excel·lent, Notable, Bé, Suficient i Insuficient.
- Només es pot “repetir” curs una vegada al llarg de tota l'etapa de Primària.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Són aquelles competències que ha d'haver desenvolupat un alumne/a en finalitzar Primària. A través d'elles han d'adquirir destreses, coneixements i actituds que tinguin aplicació funcionalitat en la vida quotidiana.

1. Competència comunicativa
2. Competència matemàtica
3. Competència en el coneixement i la Interacció amb el món físic i natural
4. Competència digital i tractament de la informació
5. Competència social i ciutadana
6. Competència cultural i artística
7. Competència per a aprendre a aprendre
8. Competència per a l'autonomia i iniciativa personal

10 COSES QUE L'ALUMNAT VA A APRENDRE EN PRIMÀRIA

- LA LECTURA.
- L'ESCRITURA.
- EL CONCEPTE DE NÚMERO.
- CONEIXEMENT SOBRE UN MATEIX.
- EL MITJÀ.
- LES MATEMÀTIQUES.
- EL LLENGUATGE.
- LA SEUA CULTURA.
- MÚSICA I RITME.
- EXPRESSAR-SE ARTÍSTICAMENT.

CANVIS A PRIMÀRIA

En relació a l'estudi:

- Les principals activitats que realitza *vustr@ *hij@ en el col·legi estan relacionades amb la lectura, l'escriptura i les primeres operacions com la suma i la resta.
- L'escriptura i la lectura no són pràctiques restringides.
- Les xicotetes tasques que s'envien a casa augmentaran de manera progressiva en quantitat i profunditat.
- A través de nombroses activitats se li pot demostrar al xiquet que el que li ensenyen en el col·legi li serveix fora d'ell.

En relació a normes i disciplina: la majoria ja les coneixen d'Infantil

- Mantindre's asseguts per a treballar (ja són taules individuals).
- Mantindre major atenció i silenci a les explicacions i durant el treball personal.
- Cuidar el propi material.
- Desenvolupar hàbits de treball independent.
- Començar a "aprendre" a organitzar-se.
- Consolidar el respecte a la "autoritat" i l'obediència a l'adult.

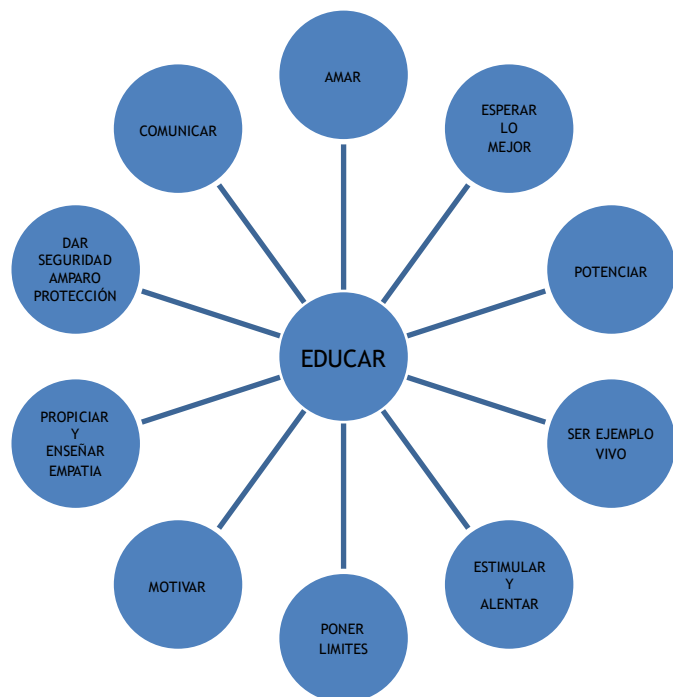
QUÈ PUGUEM FER COM A PARE/MARE?

- Ajudar-los a mantindre's més temps asseguts de manera correcta en tasques quotidianes: menjar, dibuixant, veient la TV, etc.
- Posar l'accent que ens miren a la cara o a altres adults quan se'ls parla o explica alguna cosa.
- El torn de paraules és important que el respecten.
- Donar-los xicotetes responsabilitats.
- Valorar-los els xicotets èxits...
- Crear hàbits de treball diari.
- El moment de la lectura i tasca ha de ser el més agradable del dia.

QUÈ PUGUEM FER COM A PARE/MARE EN COL·LABORACIÓ AMB L'ESCOLA?

- La teua actitud determina la de la teua hij@.
- Confiar en la labor educativa del maestr@.
- No oblidar que hem de transmetre-li una actitud positiva.
- Quan sorgeixen dificultats escolars, parla amb el *maestr@ per a buscar solucions.
- Informar-se sobre pedagogia, mètodes, recursos i participar en el sistema educatiu.

DECÀLEC PER A EDUCAR

NORMES DEL CENTRE

- L'assistència i puntualitat al centre és obligatòria.
- Les entrades i eixides es duran a terme en fila i amb l'acompanyament del maestr@.
- Qualsevol falta d'assistència, retard i eixides del centre en horari escolar requereixen un justificant.
- Està prohibida l'entrada de joguets electrònics (mòbils, consoles,...)

AGENDA ESCOLAR

- Via de comunicació col·legi-família.
- Cal revisar-la TOTS els dies.
- En ella:
 - Es concretaran les cites de tutories.
 - Es realitzaran els justificants de faltes d'assistència, retards, eixides del centre en horari escolar,...
 - S'anotaran els deures, els problemes que puguin sorgir en classe, el comportament de l@s alumn@s,...
 - S'enviaran les notes informatives i circulars, en el sobre que hi ha al final d'aquesta.
 - S'anotarà la informació relativa al menjador: menjar, tallers i actitud.

INFORMACIÓ GENERAL

- Excursions: Realitzarem una excursió per trimestre en hores lectives.

- Actualització de dades i telèfons
- Biblioteca d'aula: Es prega col·laboració familiar perquè s'aporte un llibre per alumne a l'aula.
- Peces: Les jaquetes, abrics... es prega que estiguen etiquetades amb el nom de l'alumne/a
- Motxilles: No és recomanable les motxilles-carret per als alumnes, ja que no necessiten portar el llibre de text a casa. Únicament portaran les fitxes de deures en la carpeta.

L'AULA

- Normes de classe i registre del comportament.
- Encarregats: del material, de la data, d'agendes, ajudant de la mestra, de biblioteca i missatger.
- Racons: de lectura, dibuix, números, manualitats, informàtic.
- Deures i exàmens:
 - La tasques de casa augmentaran progressivament. Al principi tots els divendres s'emportaran activitats de repàs i reforç.
 - Aquells alumnes que necessiten suport tindran un dossier d'activitats "extra" que hauran d'anar completant a casa i entregar a la mestra una vegada acabat.
 - Aquells alumnes que ja saben llegir hauran de continuar practicant a casa. No obstant això, aprendre a llegir és un objectiu de 1r de Primària i per tant, no serà fins al 2n trimestre que l@s *alumn@ comencen amb el préstec de llibres de la biblioteca.
 - Es realitzaran proves avaluatives al final de cada unitat. Aquestes seran fitxes amb activitats prèviament treballades a l'aula i tindran com a objectiu comprovar l'assimilació de continguts, i si s'han aconseguit o no els objectius previstos.
 - L'actitud i el treball diari seran els aspectes molt valorats en el procés d'avaluació en aquest primer cicle de Primària.

BIBLIOGRAFIA I REFERÈNCIES LEGISLATIVES

- SÁINZ, M^a.C.I ARGOS, J. (1998): Educació Infantil: Continguts, processos i experiències. Ed. Narcea. Madrid.
- ZABALZA BERAZA, M. A. (1998): Didàctica de l'Educació Infantil. Ed. Narcea. Madrid.
- Decret 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana. (DOCV 03/04/2008)
- Decret 111/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana. (DOCV 24/7/2007)
- Ordre de 24 de juny 2008, de la Conselleria d'Educació, sobre l'avaluació en l'etapa d'Educació Infantil (DOCV 25/07/2008)